

Nowa kolekcja MLP

#Lotnictwo cywilne #Lotnictwo wojskowe 22 grudnia 2014

W Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie można oglądać unikalną kolekcję polskich odznak lotniczych i odrestaurowane samoloty Jak-11, Jak-17UTI (Jak-17W) i Jak-23.

Od pierwszej połowy grudnia w Muzeum Lotnictwa Polskiego można oglądać unikalną, liczącą 997 eksponatów kolekcję polskich odznak i oznak lotniczych pochodzących z prywatnego zbioru nieżyjącego kolekcjonera z Krakowa, Roberta Wójtowicza

Od 10 grudnia w Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie ([Nowości w MLP](#), 2014-11-18) prezentowana jest jedna z największych na świecie kolekcji polskich odznak lotniczych. Tworzy ją 997 eksponatów pochodzących z prywatnego zbioru nieżyjącego kolekcjonera z Krakowa, Roberta Wójtowicza.

W skład zbioru wchodzi odznaki, oznaki, znaki honorowe, naszywki i emblematy. Kolekcja stanowi pełen zbiór dokumentujący rozwój symboliki Polskich Skrzydeł od czasów Ludowego Wojska Polskiego aż do współczesności. Kolekcja odznak i oznak lotnictwa polskiego, ze względu na kompletność i w dużej mierze unikatowość, stanowi wyjątkowy zbiór. Znajdują się w nim m.in. niezmiernie rzadkie autentyczne odznaki z początkowego okresu Ludowego Wojska Polskiego takie jak np.: *Wzorowy Silnikowy* czy *Wzorowy Strzelec Pokładowy*. W zestawie znajdują się też takie unikat, jak komplet odznak Polskiej Lotniczej Eskadry Pomocy Etiopii czy zestaw odznak z polskiej wyprawy na Antarktydę.

Po śmierci Roberta Wójtowicza zbiór został przedstawiony MLP jako możliwy do pozyskania. Krakowskie muzeum nabyło tę unikatową kolekcję dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Po remoncie muzealny Jak-17UTI otrzymał malowanie, które nosił w okresie eksploatacji w Instytucie Lotnictwa w 1959

W tym samym czasie do ekspozycji dołączyły po renowacji trzy samoloty z biura konstrukcyjnego Jakowlewa, które symbolizowały odrodzenie się polskiego lotnictwa wojskowego po 2. wojnie światowej: Jak-11, Jak-17UTI i Jak-23. Trwający około pięć miesięcy remont wykonał Zakład Naprawczy Sprzętu Lotniczego Antoni Nowak z Żywca.

Prace obejmowały przegląd elementów konstrukcyjnych płatowców, naprawę i uzupełnienie pokrycia, konserwację węzłów, odtworzenie historycznego malowania i kompleksowy remont kabin. Również te działania zostały sfinansowane ze środków MKiDN.

Jak-17UTI służył w polskim lotnictwie wojskowym w latach 1951-1955 w liczbie 6 samolotów. Nieoficjalna nazwa typu to *Agata*. Samoloty te miały pomagać w szkoleniu pilotów myśliwców Jak-23, jednak w praktyce często używano do tego celu znacznie nowocześniejszych odrzutowców MiG-15.

Na początku 1957 do Instytutu Lotnictwa w Warszawie zostały dostarczone dwa Jak-17UTI. W pierwszym stwierdzono uszkodzenie kadłuba wykluczające możliwość wykonywania lotów, w związku z czym skasowano go, a części użyto do remontu drugiego. Latający Jak-17UTI otrzymał cywilne znaki rejestracyjne SP-GLM i był używany do prób poprzedzających oblot prototypu TS-11 Iskra. Po zakończeniu programu badawczego Jak-17UTI z Instytutu Lotnictwa został przekazany do zbiorów krakowskiej placówki.

Jak-23, nr 1216, nosi malowanie z okresu służby w 16. Pułku Lotnictwa Myśliwskiego, na początku lat 1950.

Samoloty Jak-23 trafiły do uzbrojenia polskiego lotnictwa wojskowego w 1951, jako pierwsze myśliwce z napędem odrzutowym. Polska, która zakupiła 90 samolotów, była największym, poza ZSRR, użytkownikiem tego typu. W zakładach lotniczych w Mielcu w 1950 przygotowywano nawet produkcję licencyjną Jaków-23, jednak działania te przerwało uzyskanie od ZSRR zgody na licencyjną produkcję samolotu MiG-15. W listopadzie 1957 pilot doświadczalny Andrzej Abłamowicz na myśliwcu Jak-23 (SP-GLK), należącym do Instytutu Lotnictwa, pobił międzynarodowy rekord prędkości wznoszenia.

Jak-11 po remoncie jest prezentowany w malowaniu, które nosił w 1959 / Zdjęcia: Marcin Sigmund

Natomiast samoloty Jak-11 eksploatowano w polskim lotnictwie wojskowym w latach 1950-1962, kiedy to zastąpione zostały przez TS-8 Bies. Prezentowany w MLP samolot wyprodukowano w ZSRR (nr fabryczny 64236). Samolot był używany do 1962. W 1964, po Wystawie Lotniczej z okazji XX-lecia PRL, został przekazany do zbiorów Muzeum.

Na podstawie informacji Marcina Sigmunda

Powiązane wiadomości

[Nowa kolekcja MLP \(2014-12-22\)](#)

[Nowości w MLP \(2014-11-18\)](#)

[A-20 podniesiony z dna Bałtyku \(2014-10-08\)](#)

© Wszelkie prawa zastrzeżone, 2007-2025 Altair Agencja Lotnicza Sp. z o. o